

LIVE

כאן

אהבה צילום: נתי שוחט, פלאש 90

אהבה על פי הרמב"ם: "לאהוב באמת זה לבחור, שוב ושוב"

הרב ד"ר יוחאי מקבילי, מייסד מפעל "משנה תורה", מסביר כיצד שיר השירים הפך תחת ידיו למדריך מעשי לאהבה עמוקה, גם בין אדם לאדם וגם בין אדם לאלוהים | ריאיון מיוחד לט"ז באב

דב אייכלר עודכן אתמול ב-08:21

ביום שבו מדברים על אהבה, מה יותר מתאים מלפתוח את הלב, וגם את שיר השירים? הרב ד"ר יוחאי מקבילי, חוקר רמב"ם ומייסד מפעל "משנה תורה", התראיון לדב אייכלר בכאן מורשת כדי לדבר על הספר החדש שהוציא, "מתחתנים", מדריך רוחני ומעשי שמציע קריאה מחודשת במגילת שיר השירים. לא רק כמדרש פיוטי, אלא כבסיס להבנת מהות האהבה, מהלך החיים והקשר בין אדם לאדם ובין אדם לבוראו.

"המגילה הזאת היא סיפור אהבה", אומר מקבילי, וממשיך: "זהרמב"ם אומר במפורש, אי אפשר להבין אהבת ה' בלי להבין קודם אהבת איש ואישה. אהבה היא תהליך עמוק של היכרות, מחויבות והתקשרות. היא לא נולדת מהבזק רגשי רגעי, אלא נבנית מתוך מפגש, לימוד והתמסרות."

לא רק רומנטיקה, אלא מהלך חיים

לדבריו, האהבה איננה רק רגש עז, אלא תהליך מתמשך של העדפה והתקשרות: "ככל שאתה מכיר יותר, אתה אוהב יותר. וככל שאתה אוהב יותר, אתה רוצה לדעת עוד. זה תהליך הפוך ממה שרבים חושבים: אתה לא משקיע כי אתה אוהב, אתה אוהב כי אתה משקיע."

במילים אחרות, אהבה לפי הרמב"ם היא לא קסם שנופל עלינו, אלא מעשה של בחירה חוזרת ונשנית.

מדריך מעשי – מתוך שיר השירים

בספרו, מקבילי מציע קריאה בפרקי שיר השירים לא רק כפואטיקה אלא גם ככלי עבודה זוגי: "אני מראה איך כל שלב, החיזור, המשבר, הפיוס, הוא תהליך שאפשר ליישם גם בזוגיות וגם בקשר הרוחני שלנו. שיר השירים לא נגמר ב'הפי אנד', וזה בדיוק העניין: אהבה היא משהו שדורש תחזוקה יומיומית. היא לא מובנת מאליה".

לדבריו, גם בעולם שבו המונח "אהבה" נשחק משימוש יתר, אפשר לחזור אל העקרונות הפשוטים, אך העמוקים של הרמב"ם: "אהבה היא קודם כל העדפה. אני אוהב את אשתי לא כמו כל אישה אחרת. זו לא אמירה כללית, זו הכרעה, התמסרות. ואם אני אומר שאני אוהב את כולם באותה מידה, בעצם אני לא אוהב אף אחד באמת".

אהבת חינם? לא, אהבה מתוך בחירה

מקבילי גם מזהיר מפני הדיבורים הריקים על "אהבת כולם": "העולם לא שטוח. יש מדרגות באהבה, ויש אחריות. אתה מציל קודם את הילד שלך, לא כי אתה אנוכי, אלא כי אתה מחויב. דווקא ההעדפה יוצרת חמלה. כי ברגע שאתה אומר 'מה אם החייל הזה היה הבן שלי', אתה מצליח להזדהות באמת".

אהוב כמו חולה אהבה

בספרו מצטט מקבילי את הרמב"ם שמדמה את אהבת ה' לאהבה גשמית של אדם לאשתו: "להיות חולה אהבה, שהלב לא פנוי משום דבר אחר, זו אהבה טוטאלית, לא בגלל תועלת, לא בגלל יופי שיחלוף או יציבות שתתערער, אלא מתוך הכרה עמוקה במי שמולך".

ואם צריך סיכום? "האהבה האמיתית", אומר מקבילי, "לא נולדת לבד. היא לא נס, היא אמנות. וכמו כל אמנות צריך לעבוד בה כל החיים".